

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2017. december 12.

Európai Számvevőszék: A zöldítés bonyolult, környezetvédelmi szempontból egyelőre még nem eredményes jövedelemtámogatási rendszer

Az Európai Számvevőszék újonnan kiadott jelentése szerint a mezőgazdasági termelők gazdálkodási gyakorlatai „kizöldítésének” ösztönzését célzó kifizetések aligha hoznak jelentős javulást a közös agrárpolitika környezet- és éghajlatvédelmi teljesítménye terén. A számvevők megállapítása szerint az újfajta kifizetések még bonyolultabbá tették a rendszert, de az uniós mezőgazdasági földterületek csupán mintegy 5%-án hoztak változást a gazdálkodási gyakorlatokban.

A környezetbarátabbá tételt („zöldítést”) ösztönző támogatás a közvetlen kifizetések új típusa, amelyet a közös agrárpolitika (KAP) 2013. évi reformja vezetett be. Célja a mezőgazdasági termelők jutalmazása az olyan környezetbarát gazdálkodási gyakorlatokért, amelyekért a piac egyébként nem kompenzálná őket. Ez az egyetlen olyan közvetlen kifizetés, amelynek fő célja deklaráltan környezetvédelmi természetű.

Ellenőreink megvizsgálták, hogy lehetséges volt-e a zöldítés révén az uniós célkitűzésekkel összhangban javítani a közös agrárpolitika környezet- és éghajlatvédelmi teljesítményét. Ehhez öt tagállam – Görögország, Spanyolország (Kasztília és León), Franciaország (Aquitánia és Nord-Pas-de-Calais), Hollandia és Lengyelország – hatóságaival készítették interjúkat.

„A zöldítés alapvetően továbbra is jövedelemtámogatási rendszerként működik – nyilatkozta Samo Jereb, a jelentésért felelős számvevőszéki tag –, és jelenlegi végrehajtási formájában aligha növeli jelentősen a KAP környezet- és éghajlatvédelmi teljesítményét.”

Az ellenőrök szerint az Európai Bizottság nem dolgozott ki hiánytalan beavatkozási logikát a zöldítési kifizetésekre nézve, és nem határozott meg egyértelmű és kellően ambiciózus környezetvédelmi célértékeket sem a zöldítés tekintetében. Ezenkívül a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések terén elért eredmények nem indokolják a zöldítéssel kapcsolatos költségvetési előirányzatokat. A számvevők azt is megállapították, hogy a zöldítés valószínűleg nem hoz jelentős hasznot a környezet- és éghajlatvédelem területén, elsősorban azért, mert a támogatásban részesített gyakorlatok nagy részét a támogatás nélkül is ugyanúgy végrehajtották volna. A számvevők becslése szerint a zöldítés az Unió mezőgazdasági földterületének csupán 5%-

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

ánál eredményezett változást a mezőgazdasági gyakorlatokban.

Végül az ellenőrzés azt is megállapította, hogy a zöldítés valószínűleg jelentősebb mértékben teszi bonyolultabbá a KAP-ot, mint azt a szakpolitika eredményei indokolnák. Ez részben abból adódik, hogy átfedések vannak a zöldítés és a KAP egyéb környezetvédelmi előírásai között.

A számvevők azt javasolják, hogy a KAP következő reformjához a Bizottság dolgozzon ki hiánytalan beavatkozási logikát arra nézve, hogy a KAP hogyan járulhat hozzá a környezeti és éghajlattal kapcsolatos célkitűzésekhez. Reformjavaslatának elkészítésekor a Bizottságnak a következő vezéreket kellene követnie:

- A mezőgazdasági termelők csak akkor részesüljenek KAP-kifizetésekben, ha megfelelnek egy alapvető környezeti szabálykészletnek. A meg nem felelést sújtó szankciók rendelkezzenek elégséges visszatartó hatással.
- A környezet- és éghajlatvédelmi szükségletek kielégítését célzó mezőgazdasági programokhoz olyan teljesítménycélokat és finanszírozást kell hozzárendelni, amelyek tükrözik a környezeti alaphelyzetű gyakorlatok kapcsán felmerülő költségeket és jövedelemkiesést.
- Amikor a tagállamok a KAP végrehajtásában választási lehetőséggel bírnak, legyenek kötelesek bizonyítani, hogy az általuk választott lehetőségek eredményesen és hatékonyan járulnak hozzá a szakpolitikai célok eléréséhez.

A szerkesztők figyelmébe

Az Unió évi 12 milliárd eurót fordít az új zöldítési kifizetésre, ami a KAP összes közvetlen kifizetésének 30%-át, a teljes uniós költségvetésnek pedig közel 8%-át teszi ki. A mezőgazdasági termelők számára ez hektáronként és évenként átlagosan 80 eurós kifizetést jelent. A zöldítés bevezetésekor az Európai Parlament és a Tanács a szükséges forrásokat a többi közvetlen kifizetésből csoportosította át. A KAP közvetlen kifizetései teljes költségvetése ezért viszonylag állandó maradt.

A zöldítésre megosztott irányítás vonatkozik: az Európai Bizottság megtartja az uniós költségvetés végrehajtására vonatkozó átfogó felelősségét, a végrehajtási feladatokat viszont átruhazza a tagállamokra.

„A zöldítés: bonyolultabb, környezetvédelmi szempontból egyelőre még nem eredményes jövedelemtámogatási rendszer” című, 21/2017. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).